

РОЗДУМИ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Давид Юрійович Мірошніченко

Група ПБ-22-422, факультет пожежної безпеки

Людина, що стала «*homo sapiens*» завдяки праці, не одразу сформувалась, як особистість. На її розвиток та виховання вплинули життя в соціумі, здобуття знань і набуття досвіду, постійний саморозвиток, тривале самовиховання. Серед багатьох рис, притаманних кожній людині, надважливе місце, на мою думку, повинна посідати доброчесність. Для мене доброчесність – це не тільки прояви добра, чесності, справедливості, але це також уміння контролювати власні емоції, здатність зберігати власну гідність і не порушувати гідності інших, дотримання правил у колективі, відповідальність за прийняті рішення і здійснені вчинки.

XXI століття стало ключовим, коли академічна доброчесність вийшла не тільки на державну, але і на міжнародну арену. Доброчесність присутня у кодексі етики Ради Європи, зміст поняття доброчесності в академічній площині трактує Закон України «Про освіту». Чому це так важливо? Проблема академічної доброчесності надзвичайно актуальна, оскільки впливає не лише на розвиток освіти та її ціннісні орієнтири, але на суспільство, котре опирається на систему етичних норм, цінностей та принципів. Вона забезпечує побудову репутації та довіри, стимулює науковий розвиток, запобігає плагіату та корупції, впливає на прийняття рішень. Вважаю, що в кожному закладі, на кожному підприємстві повинен бути вироблений Кодекс етики.

Впровадження академічної доброчесності у закладах освіти (школах, ліцєях, коледжах, університетах) стимулює довіру між учнями, студентами, курсантами і викладачами, позитивно впливає на справедливість оцінювання рівня знань здобувачів освіти, сприяє викоріненню плагіату, фальсифікацій, списування, хабарництва, необ'єктивних оцінок у сфері наукових досліджень.

У зв'язку з цим напрошуються питання: який вирок виноситиме суддя, що не знає законів і займається хабарництвом? Чи виростить добрий урожай агроном, котрий нечесно здобував оцінки? Чи довірили б ви своє здоров'я лікареві, що купив диплом, а не здобув знання і вміння працею та практикою? Чи зможе пожежний швидко і якісно діяти в надзвичайних ситуаціях, рятуючи людські життя, якщо він абияк навчався і не має фізичних якостей?

Якщо ми не будемо виявляти доброчесності в малому, то у важливих сферах це може привести до фатальних наслідків.

Списати на контрольній чи самотужки її виконати – здавалося незначна проблема. Проте з цих невеликих цеглинок формується характер, особистість.

І якщо людина вважатиме дозволеними крутість або чесність, ці принципи вона втілюватиме в інших сферах життя: на виробництві, в державному секторі, у військовій діяльності. На мій погляд, випускник школи, вищого навчального закладу повинен уміти самотійно висловлювати власну думку, знаходити рішення виробничих проблем, давати їм правильну оцінку. Чи зможе це зробити той, хто послуговувався чужими думками, хто звик списувати? Звісно, ні. Вважаю, що навіть невелике списування може в майбутньому стати великою проблемою. Обман стане звичкою і згодом не тільки зіпсує навчання, а й вплине на репутацію, стосунки в колективі, професійну компетентність.

Кожна демократична розвинена країна має впроваджувати і розвивати доброчесність не тільки на державній службі, але й на рівні всього суспільства. Це веде до зменшення можливостей корупційної поведінки, несприйняття у суспільстві корупції як негативного явища. Тільки чесність, порядність, відповідальність кожного члена суспільства допоможе досягти гармонії і успіху.

Німецький поет В. Гете писав: «Поведінка – це дзеркало, у якому кожен показує своє обличчя». Як же важливо вміти відчувати поряд із собою людину, вміти зрозуміти її душу, бачити в її очах радість і горе, розчарування і насолоду. Своєю поведінкою, своїми вчинками не можна завдавати іншій

людині болю, образи, хвилювання. Умій підтримати ближнього, допомогти йому, коли той опинився в біді. Поведінка людини, відбиваючи її внутрішню культуру, її моральні якості, є своєрідним дзеркалом, у якому відтворюється образ нашого внутрішнього Я.

Добре, коли людина керується принципом: «Увійди в становище іншого», тобто правилом відповідності. Якщо ти здатен зрозуміти інтереси, бажання, страхи іншої людини, коли ти можеш поставити себе на її місце, тобі вдасться викликати до себе довіру і симпатію, з тобою будуть більш відвертими, відкритими, тобі легше буде співробітничати.

Особливо це стосується взаємовідносин між курсантами військових навчальних закладів і викладачами, а потім між випускниками-військовими і їх підлеглими. Тільки той, хто зможе контролювати свої емоції та імпульси, хто дотримуватиметься правил етики, хто матиме стійкі моральні принципи, хто буде чесним і справедливим до власних і чужих слів і дій, зможе досягти порядку, стабільності, виваженості у роботі колективу.

Дуже важливо, щоб норми академічної доброчесності формувалися ще в школі, адже її дотримання учнями – запорука успіху в майбутньому. Тому саме на школу покладається завдання виховати риси доброчесності майбутніх учених, чиновників, військових, працівників підприємств.

Отже, академічна доброчесність є невід'ємним складником сучасного наукового світу, елементом репутації академічної установи, частиною здійснення якісної освіти.

Сьогодні як ніколи важливо зрозуміти, якою в майбутньому буде наша країна.

Твердо переконаний: все в руках її громадян. Перемога в тяжкій війні – в наших руках, відбудова від руйнації – в наших руках. А потім думаємо, яку країну будувати, щоб ми і наші діти в ній були заможними і щасливими, щоб у ній не спостерігалось корупції і плагіату, щоб між людьми не було принижень, конфліктів і непорозумінь, щоб між державою і людьми встановлювалися стосунки, основані на законі і моральних принципах.

Змінимось ми – зміниться країна. Моральна чистота, чесність, добро і справедливість стануть важелями успіху.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про освіту». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
2. Довідник з академічної доброчесності для школярів / уклад. М. В. Григор'єва, О. І. Крикова, С. Г. Певко ; за заг. ред. О. О. Гужви. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 64 с.
3. Академічна доброчесність: практичний вимір. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://osvita.ua/vnz/akadem-dobrochesnist/>
4. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: кол. моногр. / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. – Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2017. – 169 с.
5. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII : Дата оновлення 24.03.2024 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
6. Григор'єва М. В., Крикова, О. І., Певко С. Г. Довідник з академічної доброчесності для школярів / за заг. ред. О. О. Гужви. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. 64 с.
7. Академічна доброчесність: практичний вимір. URL: <https://osvita.ua/vnz/akadem-dobrochesnist/>
8. Сорокіної Н. Г., Артюхова А. Є., Дегтярьової І. О. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: монографія. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.